

Milieubrief

sint-denijs-westrem / afsnee

Lokale nieuwsbrief van W.M.V., Werkgroep voor Milieu en Verkeer, f.v.
Verschijnt minstens tweemaal per jaar - jaargang 14 - maart 2016 - nr 60

Beste lezer en lezeres,

OP JUISTE WIJZE OMGAAN met allerhande NESTKASTJES

Ditmaal lees je informatie over nestkastjes, want WMV heeft alom diverse soorten nestkastjes hangen bij geïnteresseerde leden en wil ook vragen hierover graag beantwoorden. Ze doet dat hierna in 3 delen: Welk kastje? Lokalisatie en plaatsing? Onderhoud en Weetjes.

Welke nestkastjes ?

Ten 1°/ wordt men verondersteld goed te weten welk dier(tje) je een ruggensteun wil bieden tijdens het o zo korte verblijf op deze planeet vol bedreigingen. Dat bepaalt uiteraard het soort kastje. Ten 2°/ is er een portie enthousiasme en opvolging mee gemoeid. Ten 3°/ moet je kiezen tussen een grote nestkast zoals voor steenuilen en het kleinere type zoals voor mezen. Zo is het ophangen of monteren en het onderhouden van die grote bakken niet te onderschatten. Bovendien, ten 4°/ hou je je niet bezig met vleermuizen als je ervan bang bent wat ook geldt voor bijen. Ten 5°/ kies voor kwaliteit, t.z. het kastje moet op juiste wijze en vooral degelijk door kenners zijn gemaakt (WMV liet ze allemaal deskundig maken, stuk voor stuk). T.t.z. ze moeten beantwoorden aan de biologische en technische eisen. Er is veel broel op de markt, o.a. giftig beschilderd, met te dunne plankjes, niet verlucht, enz..

Zo moeten de wanden minstens 20mm dik zijn omwille van het isolerend effect tegen te hevige warmte of koude. De invliegopening bepaalt of beperkt ook het soort vogels en is een verhaal apart. Een opening van 32mm diameter is alvast geschikt voor de meeste soorten mezen en mussen. Dat gat moet zich zeker op 16cm bevinden boven de bodem van het kastje. Kastjes zijn voor onderhoud enkel toegankelijk via een openklappend en aflopend dakje dat met een haakje moet kunnen worden gesloten.

De afmetingen van een doorsnee mezenkastje zijn: Voorvlak : 25cm h. bij 14cm br., achtervlak: 27,5 cm bij 14cm br., ondervlak 14 bij 10cm (én met een bodemspleet van 1cm én met 5 luchtgaten erin van 8mm diameter), bovenzak en tevens klep: zeker 20 bij 14cm. Het scharnier bevindt zich op 3 à 4 cm boven het invlieggat, de sluiting zit dus aan de hoge dekselrand. Het kastje wordt gemonteerd op een verticaal te plaatsen plank van 50cm lengte bij 5cm br. en 2cm dikte. Deze laat toe het geheel aan een boom op te hangen (met geplastificeerde ijzerdraad, vanonder en vanboven). Daartoe wordt in die plank boven en onder een inkerving gemaakt op 4cm van de uiteinden (voor de bevestigingsdraden) wat vermijdt dat het minstens 2 k^o wegend kastje neerzakt of wiebelt (wat vaak het geval is op een ronde stam). Denk eraan dat voor het reinigen en voor herstellingen het geheel simpel moet kunnen worden weggehaald. Die 2 draden moet je soms wat bijregelen opdat ze niet in de stam groeien.

Waar plaatsen en wanneer ?

Zes vereisten : Ten 1°/ Zorg voor een veilige plek : denk aan katten en andere boomklimmers, geen klimop errond bij een gevel of op de stam, ook geen latwerk erbij voor gevelplanten noch een ruwe muur met diepe voegen en uitsteeksels omdat je muizen en marters helpt bij hun rooftocht (onderweg naar je zolder)! De plaatsing moet op zeker 3m boven de grond en stormvast. Ten 2°/ Bereikbaarheid met een veilige ladder. Ten 3°/ Een stille en rustige plek. Ten 4°/ een plek die zo droog mogelijk is bv. onder een afdak. Ten 5°/ Het invlieggat best gericht op het zuidoosten en zeker niet in volle zon en neerslag. Ten 6°/ Belangrijk is dat je zicht erop hebt vanuit woon- of werkruimten. Zo kan je zien wanneer het nest wordt gerealiseerd en het voederen bezig is. Zo zal je het kastje ook minder snel vergeten.

De oriëntatie- en plaatsingsregels voor een bijenhotel zijn zo wat de zelfde doch in je tuin dient dan gezorgd voor veel bloemen (volg de raad van ervaren bloemisten en tuinmannen). Voor steenuilen dient de speciale grote nestbak zich op minstens 6m hoogte te bevinden en uiteraard in een stevige, wat oudere boom met een open kruin die dat toelaat.

(Zoals voor bijen en vleermuizen zijn ook deze grotere kasten op bijzondere wijze gemaakt o.a. tegen indringers). Daarbij is de te verwachten open aanvliegroute erg belangrijk. Nestkastjes en -kasten horen nergens bij lawaai (machines, rolluiken, ventilatoren, dampkappen). Als de broedperiode kennelijk is aangebroken is alle lawaai vlakbij of onder zo'n kastje zeker te vermijden (bv grasmachine, bladblazer, zaag- en haagmachines). Sommige vogels kennen twee broedperiodes. Ophangen van de kastjes kan in februari/maart en niet later dan 15 april. Dat kan ook in het vroege najaar want vogels kunnen behoefte hebben aan een winterverblijf. Meerdere mezenkastjes moeten zeker 6m uit mekaar hangen. Verplaats ze wanneer je conflicten ziet. Hang mezenkastjes niet nabij een studeer- of slaapkamer want vogels kunnen flink en al erg vroeg, heel wat lawaai maken en o.a. op het raam tikken. In de buurt ervan mogen geen fruitnetten hangen noch allerlei draden. Vermijd dicht gebladerte op kasthoogte. Ook constant-neerslaande rook, cv-gassen, geuren en lawaai (uitlaat van een dampkap, ambachtsatelier met machines, enz.) zijn zeker te vermijden.

Onderhoud en Weetjes

WMV kan voor het uitwendige onderhoud bijenwas aanbevelen ofwel het gepaste bioverfproduct Xyladecor 2000 voor het aanbrengen van een dubbele laag tuinhuisbeits, enkel uitwendig, in natuurlijke houtskleur en zeker niet in felle kleuren (Felle kleuren zouden roofvogels aantrekken). Dit gebeurt om de 2 jaren, zo rond 15 maart of ietsje vroeger bij zachte winters. Het reinigen gebeurt enkel langsboven en zeker jaarlijks, en zelfs soms mèer, wat afhangt van het succes van de *chambre d'hôtes*. In vieze kastjes komen geen vogels, wel ziektes en schimmels. Haak dan het kastje af, haal alles eruit, reinig grondig met schrobborstel en met zuiver heet water (zonder producten!!), laat het dan in open stand drogen naar de zon gericht en gebruik eventueel de warme lucht van een haardroger. Kastjes zeker niet onderdom. Kastjes waarrond een stilte hangt zijn verdacht en kan wijzen op zieke of dode vogels of te nat. Nadat je ze een eerste keer druk heen- en weer ziet vliegen met nestmateriaal (hen daarbij zeker niet helpen) volgt een broedperiode van zo wat 6 weken. Dan is een tweede drukke periode bezig, wat een goed teken is als dat aanhoudend is. Wanneer jonge vogels worden gevoederd moeten vetbollen in de tuin zeker worden verwijderd want dat vet (afkomstig van wat?) is kennelijk dodelijk voor piepjonge vogels. Voorzie wat water in de buurt. Doe in de winter wat suiker (geen zout) erbij tegen het dichtvriezen en span er een netje over van kippengaas waarop ze kunnen plaatsnemen. Ze mogen geen winterbad nemen. Dat kan voor kleine vogels fataal zijn. Nestkastjes van vleermuizen worden evenwel niet gereinigd, maar worden wel uitwendig ingestreken, dit zeker om de 2 jaar. Deze kastjes zijn van een bijzondere inwendige makelij. Ook zulke speciale kastjes heeft WMV in St-Denijs-Westrem opgehangen.

Onderschat marters niet die ook in SDW en Afsnee rondsluipen. Eveneens eksters en gaaien roven jonge vogels. Knip daarom takken weg die te dicht bij het nestkastje hangen. Wel kan een rond staafje onder het invlieggat van het kastje bevestigd, welgekomen zijn zeker bij het druk in- en uitvliegen van jonge meesjes, doch zorg ervoor dat het geen grote vogels noch marters en dergelijke boomklimmers kan dragen. Bevestig het aan één zijde met wat lijm (of ingeboord). Nog dit voor de WMV-leden: Mochten zich herstellingen opdringen bij de geleverde nestkastjes en -kasten en bij de bijenhôtels, of ze hebben hun beste tijd gehad, wil dan WMV contacteren. Allen werden geregistreerd op het adres van aflevering waar ze ten allen tijde door WMV kunnen worden opgehaald. Bij verhuizing of wijziging van huurder, aub WMV verwittigen. Het onderhoud ervan, op al die eigendommen, kan niet door WMV gebeuren.

UITNODIGING, DRINGENDE VRAAG en een OPROEP

Leden en sympathisanten van WMV worden IN FLINKE GETALE verwacht op de **GESPREKSAVOND** in het OC (oud-schooltje) van Afsnee op **maandag 24 april om 20u**.

Er zijn steeds meer FIETSEN en van allerlei soorten. Fietsers smeken om degelijke fietsstallingen bij de handelaars, horeca, banken, supermarkten en kantoren. Wie geeft het goede voorbeeld?

WIJKVERTEGENWOORDIGERS: Wil je je wijk vertegenwoordigen in het WMV-bestuur? Geef je dan meteen op aub. Zeker de *Soenenswijk* moet opnieuw worden vertegenwoordigd. Ook plaatsvervangers worden gezocht. WMV vergadert 6 x per jaar. Uiteraard moet men lid zijn. In WMV zijn alle wijken van SDW en Afsnee vertegenwoordigd.

MEDEDELINGEN

WMV-vergaderingen gaan door op maandag 7/3 (in SDW), 9/5 (in SDW) en 4/7 (in het OC in Afsnee) telkens om 20u voor de bestuursleden en wijkvertegenwoordigers (of hun plaatsvervangers). Het publiek kan dan ook eerder, en wel te 19u30 vragen stellen, klachten melden over milieuhinder, voorstellen doen aangaande milieu, natuur en mobiliteit. Er wordt normaliter vergaderd in het achterzaaltje van Café *In het Gemeentehuis*, in SDW. **Alle leden EN sympathisanten** worden verwacht op de **Ledenbabbel** in het OC bij het kerkje van Afsnee op Ma. 24 april om 20u.